

חיבורים

יהדות בעולם ויהדות בארץ

"כל ישראל ערבים זה בזה"¹

השנה התחדד והתבהר מעמדה של ישראל בפני יהדות התפוצות בעקבות מלחמת רוסיה-אוקריינה. המלחמה יצרה מצוקה בקרב התושבים במדינות והביאה בין השאר לבריחת פליטים יהודים ושאינם יהודים.

ארץ ישראל היא בית וכמו במצבי משבר קודמים גם כעת מוסדות השלטון ואזרחים התגייסו לקליטת המוני הפליטים המגיעים ארצה במגורים, מזון ועוד.

רעיון מרכזי:

יהודים נמצאים בכל רחבי הגלובוס, חיזוק העמיות² היהודית תוך גילוי ערבות ההדדית בין יהדות התפוצות ליהדות בארץ מהווה בסיס להמשך הקיום היהודי באשר הוא. התלמיד יבין כי יהדות התפוצות מחזקת את מדינת ישראל וזו נותנת להם חוסן להמשיך בחייהם וכי באחריותו לגלות פתיחות לכל יהודי באשר הוא.

מטרות:

1. יצירת מוכנות של התלמיד למפגש עם בני הנוער היהודים מהעולם.
2. התלמיד יחשוב על דרך להציג את הדברים שמשקפים יהדות בארץ.
3. התלמיד יאפיין שאלות שמסקנות אותן בהתייחס ליהדות התפוצות (דרך חיים, אופן חגיגת חגים, מסורות יהודיות וכד').
4. התלמיד יקבל משימה אותה יבצע במהלך יום השדה.

הערה חשובה: מצורף למסמך מעגל של"ח ("ביחד מגיעים רחוק", נספח 10) אותו יש להעביר לקראת סוף הישי"מ, חשוב לקרוא אותו לפני שמעבירים את השיעור על מנת לכוון את התלמידים במשימות שניתנות להם כך שיובילו לשיח של מעגל השל"ח.

¹ ספרא ויקרא כו, לו; סנהדרין כז, ב; שבועות לט, א; ראש השנה כט, א; רש"י ד"ה אף על פי שיצא מוציא.

² עמיות יהודית מגדירה את הזהות היהודית דרך עיסוק ב 6 נושאים (זיכרון היסטורי, אורח חיים יהדי, ערכים יהודיים, השפה העברית, חיבור רב גוני לישראל, אומנות ויצירה יהודית) שמגדירים את מרחב הזהויות המורכב והמתפתח של העם היהודי.

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל חברה ונוער
 אגף של"ח וידיעת הארץ

מהלך הפעילות:

יעד	מהלך פעילות	זמן	ציוד
יצירת מוכנות של התלמיד למפגש עם בני הנוער היהודים מהעולם.	<p>המורה פותח ב: אפשרות 1, הקרנת סרטון של מספרי היהודים בעולם מיוטיוב 10 המדינות עם הכי הרבה יהודים בעולם https://www.youtube.com/watch?v=mfC8IZiRdil (מומלץ להוריד את הסרטון למחשב).</p> <p>אפשרות 2, הקרנת מצגת משקופית אחרת בה מופיעות הארצות שיש בהם יהודים, נספח 2.1 "אנחנו נמצאים כאן, כאן וכאן!!" (אפשר להקרין את השקופית הראשונה או להדפיס את הריבועים הריקים כמספר המדינות, לכתוב את השמות שלהן בריבועים הריקים ולהריץ את הכרטיסיות כך שהמסר שיועבר שאנחנו על כל הגלובוס) ואפשר להקרין את השקופית במית התפוצות "אוכלוסיית יהודי העולם" בקישור http://www.mda.gov.il/Information/Pages/WorldJewishPopulation.aspx</p> <p>אפשרות 3, הקראת נכון / לא נכון (כל התשובות נכונות) על יהדות העולם בע"פ או דרך המצגת נספח 2.2 "כל מה שרצית לדעת על יהדות בעולם ובכלל".</p> <p>סיכום ראינו שהיהודים פרוסים על כל הגלובוס, חצי מהיהדות נמצאת בארץ השאר בארצות אחרות.</p>	5 דק'	<p>נספח 2.1 "אנחנו נמצאים כאן, כאן וכאן".</p> <p>נספח 2.2 "כל מה שרצית לדעת על יהדות בעולם ובכלל".</p>
התלמיד יחשוב על דרך להציג את הדברים שמשקפים יהדות בארץ.	<p>המורה יציג משהו הכי יהודי שיש... המפורסמים הכי יהודיים בהתאם לכתבה שמופיעה בקישור הבא https://www.mako.co.il/culture-most-influential-Jews/Article-6e6f7247418af41006.htm בדיחה הכי יהודית נספח 3, "אין כמו הצחוק" או כל דבר אחר קצר...</p> <p>ואז אומר.. בסיום הקרוב נטייל לצד נערים ונערות יהודיים שהגיעו ממקומות שונים בעולם ושואל</p> <p>איך הייתם רוצים להציג את עצמכם בפני הנערים והנערות שנפגוש? מה הייתם רוצים לספר להם (על עצמכם? מה? על הארץ? מה?)? מה חשוב להציג לפניכם דעתכם (אירועים? מקומות? סמלים? אנשים?...)? האם תרצו להביא משהו להציג בפני האורחים? חפץ, תמונה, שיר... המורה יכתוב או יבקש מתלמיד לכתוב את השאלות על הלוח ועל גבי נספח "זאת הדרך הנכונה להציג את המדינה".</p> <p>המורה אומר שהועלו דברים מעניינים וחשובים ועוד נחזור אליהם (במידה ולא עלו מספיק דברים יכול המורה לכוון ולעזור.</p>	3 דק' 5 דק'	<p>נספח 3 " אין כמו הצחוק"</p> <p>נספח 4 "זאת הדרך הנכונה להציג את המדינה".</p>
התלמיד יאפיין שאלות שמסקנות אותן בהתייחס ליהדות התפוצות (דרך חיים, אופן חגיגת חגים, מסורות יהודיות וכד').	<p>שלב א', המורה מספר כי במהלך הסיור נלך ביחד - מעורבבים עם האורחים וזו הזדמנות מעולה לשמוע ממקור ראשון על החיים כיהודים מעבר לים ומבקש מהתלמידים להעלות שאלות או נושאי שיחה עליהם ירצו לקבל תשובות או לשוחח איתם.</p> <p>המורה או תלמיד מתנדב רושם את השאלות על הלוח ובנספח "לא ידעתי שיש לי כל כך הרבה שאלות".</p> <p>שלב ב', המורה מספר לתלמידים כי לא כל האורחים מדברים עברית לשם כך אנחנו ניצור שיחון בעזרתו נוכל לתקשר עם האורחים ומבקש מהתלמידים להעלות רעיונות למילים ולמשפטים עד 3 מילים שיופיעו בשיחון.</p> <p>במקביל המורה או תלמיד רושם את העולה על הלוח ובנספח "איך אומרים את זה?"</p>	5 דק' 5 דק'	<p>נספח 5 "לא ידעתי שיש לי כל כך הרבה שאלות".</p> <p>נספח 6 "איך אומרים את זה?"</p>

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל חברה ונוער
 אגף של"ח וידיעת הארץ

יעד	מהלך פעילות	זמן	ציוד
התלמיד יקבל משימה אותה יבצע במהלך יום השדה.	<p>המורה מציין כי אנחנו כמעט מוכנים לסיור כעת רק צריך ליצור את התוצרים. המורה מחלק את הכתה ל 4 קבוצות כל קבוצה מקבלת משימה אותה תכין ותעביר בסיור. המשימות יהיו כשיעורי בית.</p> <p>קבוצה ראשונה, "זאת הדרך הנכונה להציג את המדינה" הקבוצה מקבלת את הרשימה שנוצרה בשיעור בנספח זה, בוחרת 2 – 3 נושאים שהועלו בשיעור, בוחרים דרך להציגם במהלך הסיור אם בשיר בהמחזה קצרה בתמונות או כל דרך יצירתית אחרת מומלץ לשלב עברית ואנגלית.</p> <p>קבוצה שנייה, "לא ידעתי שיש לי כל כך הרבה שאלות" הקבוצה מקבלת את הנספח התואם ויוצרת דף נושאי שיחה בעברית ובאנגלית בנספח "שעון פגישות ביש"מ חיבורים", במהלך הישי"מ בקטע הליכה אחד או ביותר הקבוצה תתערבב ותתחלק לזוגות או שלישיות, בכל פעם נציג מהקבוצה יקריא את הנושא השיחה והמשתתפים ידברו עליו במהלך המסלול.</p> <p>קבוצה שלישית, "איך אומרים את זה", הקבוצה תקבל את סיכום המילים והמשפטים ותיצור בנספח "שיחון למטייל ביש"מ חיבורים", יש להכין את השיחון מראש על מנת שהמורה יוכל לשכפל מספיק עותקים ליש"מ עצמו.</p> <p>קבוצה רביעית, שוברת שגרה, הקבוצה תחשוב על משהו ש"יטבל" את הסיור ביקור במקום... בישולי שדה (פלפל, ציפס, פיתות, חומוס, סלט, תה וקרואסונים או פיתות עם שוקולד וכו'), חלוקה של דבר מה, באחריות הקבוצה, לתכנן ולהוציא לפועל הלכה למעשה היום השדה, הקבוצה תעזר סנספח "זה מה שיקרה".</p> <p>בהצלחה!!!</p>	10 דק'	<p>נספח 7 "שעון פגישות ביש"מ חיבורים".</p> <p>נספח 8 "שיחון למטייל ביש"מ חיבורים".</p> <p>נספח 9 "זה מה שיקרה".</p>

הערות למורה:

- ✓ השיעור נועד להכין את התלמידים לקראת המפגש עם הקבוצה שתתארח ותתלווה ליום השדה.
- ✓ שימו לב יש לתת במה לחברי הקבוצה להעביר את המשימות שלהם.
- ✓ אנא פנו לאחראי הקבוצה ותדרכו אותו בפרטים לגבי היציאה לשטח ניתן להיעזר בנספח "גם האורחים יגיעו מוכנים".
- ✓ קבוצת האורחים התבקשו להכין הדרכות אנא בררו עם האחראי האם הוכנו הדרכות ובאילו נושאים והקפידו לשלבם במסלול (אם אין מספיק זמן ניתן לפצל את הקבוצה לשתיים או יותר קבוצות שידריכו במקביל).

חוויה מובטחת

"גם האורחים יגיעו מוכנים", (נספח 1)

יש לעדכן את אחראי הקבוצה האורחת..

- ✓ במקום אליו יש להגיע, מקום המפגש ממנו מתחיל הסיור (בית הספר או תחילת מסלול)
- ✓ שעות, מתי מתחיל מתי מסתיים.
- ✓ ציוד, מה להביא, מה לנעול....
- ✓ להסביר על אזור הטיול, מסלול, אם יש משהו מיוחד מערות, יתדות וכו'.
- ✓ להמליץ להביא חפץ כלשהו שמספר סיפור שמחבר אותם לארץ או ליהדות 2-3 תלמידים (ניתן להשתמש בתמונה, בשיר, קרוב משפחה.... כל דבר).
- ✓ הדרכת עמיתים אורחים, הדרכה בשדה אודות מה שהם הכינו.
- ✓ להתעדכן באלרגנים ולבקש מהתלמידים להגיע ללא (בדרך כלל יש רגישויות לאגוזים ובוטנים).
- ✓ וכל דבר שיעזור לחברים להגיע מוכנים.

"קצת ממה שרציתם לדעת על יהדות בעולם ובכלל", (נספח 2.2)

שאלות נכון / לא נכון עם טוויסט אחד – כל התשובות **נכונות**

1. מספר היהודים בעולם עולה על 14 מיליון!
2. קהילת היהודים הגדולה בעולם מעבר לים נמצאת בארה"ב!
3. הקהילה היהודית הגדולה באירופה נמצאת בצרפת!
4. יש יהודים שגרים באיראן!
5. על מנת למנוע התבוללות רבים מהיהודים שולחים את הילדים שלהם למסגרות יהודיות!
6. קשה לשמור על כשרות מעבר לים!
7. בברזיל חוגגים את יום העצמאות של מדינת ישראל!
8. בבתי הספר היהודיים יש אבטחה כבדה!
9. הרבה נערים ונערות יהודיים מגיעים לארץ לביקור ארוך במסגרת פרויקט תגלית ופרויקט מסע!
10. בבנקוק שבתאילנד יש בית קבות יהודי!
11. היהודים ברחבי העולם מתמודדים עם אנטישמיות!
12. היהודים בעולם מעבירים תרומות רבות למדינת ישראל!
13. במהלך 2018 הגיעו לארץ כ 19,200 עולים חדשים!

- ✓ אחרי כל שאלה אפשר ואף רצוי להוסיף מספר מילים להשלמת המידע.
- ✓ אפשר כמובן להוסיף/להחליף נתונים.

"אין כמו הצחוק", (נספח 3)

✓ "שני רבנים נפגשים יום אחד ברחוב. הם משוחחים זה עם זה ומעבירים חוויות. מספר אחד מהם לחברו, "שמע כבוד הרב, היום זכיתי לערוך שלוש חופות ובכך שימחתי שבע נפשות". קוטע אותו הרב השני ואומר, "אתה ודאי מתכוון לשש נפשות". עונה לו הרב המרוגש, "מה פתאום שש, מה חשבת שאני פראייר? אני עובד בחינם!"

✓ ראש ישיבה שקיבל מידע מודיעיני על בחור מהישיבה שהחל להידרדר מבחינה רוחנית. הוא זימן את הבחור לחדרו והורה לרוקן את תכולת כיסו. הבחור הוציא מהכיס אייפון, אך ראש הישיבה לא ויתר והורה לו להוציא את החפצים גם מכיסו השני. הבחור שלף עוד מכשיר בלקברי וגלאקסי. ראש הישיבה התעקש ופקד על הבחור, "הן אמרתי לך להוציא הכל!?! הבחור האומלל התחנן על נפשו ואמר, "מבטיח לרב שאין לי עוד כלום בכיס?!. ראש הישיבה לא ויתר ושאל, "הכיצד יתכן? הלא אמרו לי בוודאות שיש לך פייסבוק!?"

לקוח מהמקור הבא:

<https://judaism.walla.co.il/item/2729155>

ניתן למצוא בקישור בדיחות נוספות.

זאת הדרך הנכונה להציג את המדינה" (נספח 4)

זאת הדרך הנכונה להציג את המדינה

אך נציג את עצמנו?

מה נרצה לספר?

מה חשוב לנו להציג (אירועים, מקומות...)

נביא אתנו חפץ?

(יש לכתוב כאן את מה שנאמר בכתה)

"לא ידעתי שיש לי כל כך הרבה שאלות", (נספח 5)

לא ידעתי שיש לי כל כך הרבה שאלות

מה אנחנו רוצים לשאול את האורחים שיטיילו אתנו?

(יש לרשום את מה שנאמר בכיתה)

”איך אומרים את זה?”, (נספח 6)

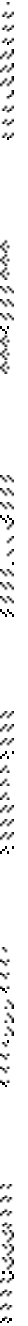
איך אומרים את זה

כתבו כאן את המילים / משפטים (עד שלוש מילים) שהייתם רוצים לדעת איך אומרים באנגלית ונאמרים בכתה.

”שעון פגישות ביש”מ חיבורים”, (נספח 7)

קבוצה 2

רשימת נושאים לשיחה ביש”מ,

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
אגף של"ח וידיעת הארץ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

”שיחון למטייל ביש”מ חיבורים”, (נספח 8)

קבוצה 3

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
אף של"ח וליגת הארץ

סיוון חותאם

יסי"ח חיבורים

בית ספר

מארה את

37 מאר 2019

אשון ואחרון יש לקפל

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
אגף שלי"ח וידיעת הארץ

המילה / משפט
באנגלית

המילה / משפט
בעברית

המילה / משפט
באנגלית

המילה / משפט
בעברית

✓ הדף הראשון מהווה את הכריכה ויש לקפל אותו. הדף השני יודפס בהתאם למספר המילים שרוצים למלא.

זה מה שיקרה

דף תכנון משימה:

חשבו וכתבו,

✓ מה רוצים להכין / איפה רוצים לבקר?

✓ מה צריך? (תאום, מצרכים, קניות?)

✓ מי עושה מה:

בשלבי הכנה,

בשטח,

✓ רשימת ציוד / טלפונים:

בהצלחה

מעגל של"ח

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
אגף של"ח וידיעת הארץ
"ביחד מגיעים רחוק" (נספח 10)

דגשים:

- ✓ יש להסביר את כללי המעגל לפני תחילתו.
- ✓ המלצה לחלק את הכיתה לשתיים .
- ✓ יש להימנע משיפוטיות ולדבר מהלב.
- ✓ יש לדבר בקצרה.
- ✓ יש למצוא חפץ שרק מי שמחזיק בו ידבר.
- ✓ אין להגיב לדברי החבר.
- ✓ בשלבים א'-ג' יש לתת **לנציגים** לענות על השאלות ולהקפיד שיענו תלמידים משני המקומות, על השאלה של שלב ד' ראוי **שכולם** יענו.

שלב א':

המורה פותח ואומר כי היום טיילנו ביחד נוער יהודי מהתפוצות (אפשר לציין את הארצות: ארה"ב, קנדה בהתאם...) ונוער מהארץ.

במהלך היום עברנו חוויות/פעילויות **זוכרים איזה?**

תשובות... הדרכות של התלמידים מהארץ על 2-3 דברים שהם רצו להציג לפני הקבוצה, הדרכות של הנוער מהתפוצות, קיימנו שעון פגישות בהתאם לנושאים שענינו אותנו וכדומה בהתאם ליום..., שוחחנו שיחות חופשיות על החיים היהודיים במקומות השונים, חוויות אלה לימדו אותנו על החיים היהודיים בארץ השנייה (החברה מהארץ על החיים כיהודים בתפוצות ולהפך).

שלב ב':

שאלה: מי יכול בבקשה לספר לנו משהו חדש או מפתיע שהיא/הוא למד על איך זה להיות יהודי בארץ השנייה?

תשובות אפשריות: הם חוגגים את חנוכה, המשפחה עורכת קידוש כל ערב שבת, הקהילה שלה חוגגת את יום העצמאות של מדינת ישראל, הם מדברים עברית...וכיו"ב

שלב ג':

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
אגף של"ח וידיעת הארץ

המורה יחזור על הדברים שנאמרו וישאל האם הם (כלל הקבוצה) שמו לב לקווים דומים ביניהם לבין חבריהם מהארץ האחרת?

תשובות אפשריות: שנינו מייקל חגגנו בר מצווה. שנינו לומדים בבתי ספר יהודיים,

גם הם מדליקים נרות בחנוכה, מדברים עברית, אוכלים כשר, אבא שלה חובש כיפה, שנינו היינו בכותל וכיו"ב.

תוך כדי מתן התשובות המדריך מוציא (לא חייב) את התמונות מנספח "בסופו של דבר כולנו יהודים" ומסכם שאולי לא כולם מיישמים את כלל המרכיבים היהודיים אבל כל אחד מאתנו מיישם מרכיב יהודי אחד או יותר בחייו.

שלב ד':

המורה ממשיך ואומר שכפי שראינו היהדות מתקיימת במדינת ישראל ובתפוצות כאחד, אך חשוב להמשיך ולחזק את הקשר הזה. כעת אני רוצה לשמוע מהתלמידים המקומיים במה כל אחד מכם יכול לתרום לחיזוק הקשר בין שתי הקהילות ומהנוער שהגיע נשמח לשמוע מה יתרום לחיזוק הקשר.

שלב ה':

המורה מסכם :

שתי הקהילות היהודיות זו שבתפוצות וזו שבארץ משלימות זו את זו כמו סיר ומכסה. הקהילות לא רק שהן שזורות זו את זו אלא מחזקות האחת את רעותה, היהודים במדינת ישראל מעניקים חוסן לקהילות היהודיות בתפוצות, אין כבר יהודי "תלוש" ללא מדינה ללא הגנה אלא יהודי שמאחוריו ניצבת מדינה שנותנת לו הגנה ובית, מדינה בה חיים יהודים כמוהם בדיוק. הקהילות היהודיות בתפוצות מעניקות למדינת ישראל תמיכה במחץ, עזרה אותה הן מגייסות ובכך הן משפיעות מרחוק על תהליכים שונים ועוזרות בבניית המדינה. היהדות היום לא הייתה כפי שהיא ללא הדואליות המתקיימת בין קהילות אלה.

הקהילות היהודיות בתפוצות והיהודים במדינת ישראל **ערבות זו לזו** דבר שמעצים את חוזקה של מדינת ישראל מחד, ומאידך מחזק את הקהילות היהודיות בתפוצות מכאן שחשוב לשמר ולטפח יחסים אלה וכל אחד ואחת מאיתנו יכולים לתרום בכך.

בסופו של דבר כולנו יהודים, (נספח 11)

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
אגף של"ח וידיעת הארץ

מדברים עברית

ביקרנו בכותל

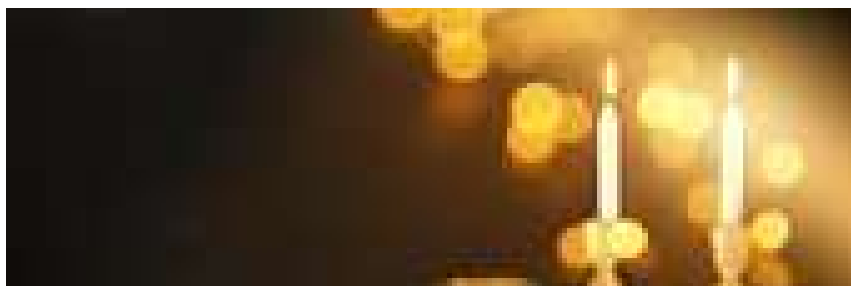

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
אגף של"ח וידיעת הארץ

חגים

ידיעת סיפורי התנ"ך

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
אגף של"ח וידיעת הארץ

מדליקים נרות שבת

ועורכים קידוש

בר/בת מצווה

מקורות התמונות

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מינהל חברה ונוער
 אגף של"ח וידיעת הארץ

קישור	תמונה	קישור	תמונה
קישור		קישור	
קישור		קישור	
קישור		קישור	
קישור		קישור	